

גאונות-פתרונו' של יוסף ו'מילה' של הפרויקטור הכלכלי

שלעולם אין משמעותם כפשוטם

ולכן חפשו רמזים-רחוקים מהפשוט

יוסף

ידע ברוח הקודש

שחלום זה הינו "הודעה-נבואית" על העתיד

ולכן תרגמו כפשוטו

ברם טוען הרבי על כך:

כפשוטו של מקרא

מצינו שחלומות נפתרים במשמעותם הפשוטה

ולא ברזו רחוק

לדוגמא חלום יעקב וחלומות יוסף

פתרונם היה כפשוטם ללא שום רמז ומשל!

ומה נשתנה חלום-פרעה

שלא שפתרוהו החרטומים כפשוטו?

מבאר הרבי בפשטות-מפליאה:

הקושי שהפריע לחרטומים בחלום – היה:

(ג) וְהִנֵּה שֶׁבַע פְּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן הַיָּאָר

רְעוֹת מִרְאָה וְדִקּוֹת בָּשָׂר וְתַעֲמֻדָּה אֵצֶל הַפְּרוֹת

עַל שֵׁפֶת הַיָּאָר:

איך נוכל לפותרו שמדובר ב"שבע שנים"?

והלא שנות הרעב באות לאחר כלות שנות השובע

מהו פשר עמידת הפרות הרעות והטובות

זו בצד זו בו זמנית?!

על כן

המציאו החרטומים פתרון-מתוחכם

על דרך המשל והרמז:

מקורו של רש"י: מדרש רבה בראשית פרשה פמ פסקה ו

(ו) וישלח ויקרא וגו' ר' יהושע דסכנין בשם רבי לוי פתרון
היו אותו אלא שלא היה קולן נכנס באזניו:

1. **שבע פרות הטובות:** שבע בנות אתה מוליד שבע פרות
הרעות שבע בנות אתה קובר

2. וכן אמרו **שבע שבלים** הטובות: שבע מלכיות אתה
מכבש, **שבע שבלים** הרעות שבע אפרכיות מורדות
בך....

מדוע השמיט את הפתרון **השני** שפתרו החרטומים?

האם לדעתו **לא אמרו שני פתרונות** [לשני
החלומות? (מדוע בחר דווקא בפתרון הבנות)?]

אלא שדווקא בזה מדגיש רש"י שטעות החרטומים
לא היתה שחשבו שמדובר בשני חלומות שונים
[שהרי לשיטתו לא אמרו שני-פתרונות אלא אחד]

כי גם הם הבינו ש"חלום פרעה אחד הוא!"
אלא שהטעה אותם פרט מסויים בחלום...

ולכן פתרו לדעת רש"י

רק "שבע בנות" – ולא הפתרון של "שבע מלכיות"
כי רק הפתרון הזה מתאים!

מהו הפרט שהפריע לחרטומים לפותרו כפשוטו?

האברנאל סבור:

מדע פתרון-החלומות

החרטומי

מבוסס על קודים-סמליים ורמזים משליים

ספר בראשית פרק מא

(ח) וַיְהִי בַּבֶּקֶר וַתִּפְּעַם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל
חַרְטָמֵי מִצְרַיִם וְאֶת כָּל חֲכַמֵּיהֶם וַיִּסְפֹּר פְּרֵעָה לָהֶם
אֶת חֲלָמוֹ וַאֲיֵן פּוֹתֵר אוֹתָם לְפְרֵעָה:

כיצד לא חפסו כל החרטומים פתרון כה פשוט?

ואם היה זה נס שיתעלם מהם הפתרון – מדוע אין

התורה מדגישה את הפלא שבדבר?

גם מהו גודל ההתפעלות של פרעה מפתרון זה?

ספר בראשית פרק מא

(לג) וַעֲתָה יֵרָא פְרֵעָה אִישׁ נְבוֹן וְחָכֵם וַיִּשִׁיתָהוּ עַל אֶרֶץ
מִצְרַיִם: וְלִזְוִיטֵיב הַדְּבָר בְּעֵינֵי פְרֵעָה וּבְעֵינֵי כָּל עַבְדָּיו:

מי בקש זאת ממנו להפוך ל"יועץ-מלכותי" – מעבר
לפתרון משמעות החלום?

"וייטב הדבר?" – וייטב הפתרון היה צריך לומר!

וכל השאלות הללו – לא מסרירות את רש"י כלל?..

ויוכן בהקדם:

רש"י על בראשית פרק מא פסוק ח

ואין פותר אותם לפרעה – פותרים היו אותם אבל לא
לפרעה שלא היה קולן נכנס באזניו ולא היה לו קורת רוח
בפתרונם [ומוסיף] שהיו אומרים שבע בנות אתה מוליד
שבע בנות אתה קובר:

מדוע לא הסתפק רש"י בביאור הדגשת

הפסוק: "לפרעה", מדוע ראה צורך לדווח לנו מה היה

פתרונם? [שלא נרמז בפשט רק מובא במדרש].

‘מילה’ של הפרויקטור-הכלכלי:

ספר בראשית פרק מא

(נד) ותחלינה שבע שני הרעב לבוא באשר אמר יוסף ויהי רעב בכל הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם: (נה) ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו:

רש"י על בראשית פרק מא פסוק נה (נה) ותרעב כל ארץ מצרים – (ב"ר) שהקניצה תבואתם שאכלו חוץ משל יוסף:

אשר יאמר לכם תעשו – לפי שהי' יוסף אומר להם שימולו וכשצאו אל פרעה ואומרים כך הוא אומר לנו א"ל למה לא נברתם בר והלא הכריז לכם ששני הרעב צאים אמרו לו אספנו הרבה והקניצה אמר להם א"כ כל אשר יאמר לכם תעשו הרי גזר על התבואה והקניצה מה אם יגזור עלינו ונמות:

שאלות-הרבי בנושא והסברו :

1. מנין לרש"י שדרש מהן להימול?
2. ובכלל איזה עניין היה לו למולם בכפיה?

מאחר ולא מצינו מדוע באו להתלונן? הרי לא הוזכר שסירב לפתוח האוצרות! מן הסתם דרש משהו קשה שלא הסכימו לבצעו...

עצת-יוסף היא המשך והשלמת-פתרונו

ספר בראשית פרק מא

(לג) ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתהו על ארץ מצרים: (לד) יעשה פרעה ויפקד פקדים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני השבע: (לה) ויקבצו את כל אכל השנים הטבות הבאת האלה ויצברו בר תחת יד פרעה אכל בערים ושמרו... (לו) וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו:

אגירת-המזון

בעת שני-השבע עבור שני-הרעב גורמת להרגשת שני-הרעב בעיצומם של שני-השובע

ההתפרנסות בשני-הרעב ממאגרי-המזון תבואת שנות-השובע גורמת להרגשת שני-השובע בעיצומם של שני-הרעב

זהו פתרון:

“ותעמודנה [הרעות] אצל הפרות [הטובות]

ולכן היתה התפעלות-פרעה

לא מעצם הפתרון

[הקישור בין פרות ושיבליים לשנות-תבואה]

אלא

“וייטב הדבר”:

רעיון הקישור

בין השנים הטובות והרעות

והופעתן בו זמנית

שבע בנות אתה מוליד

ושבע בנות אתה קובר

ששניהם יכולים להתרחש בו זמנית

מלכי מצרים היו שטופי-זימה

وهיו להם נשים ופילגשים רבות

ויתכן שבו זמנית

יוולדו לו שבע בנות – מנשים אלו

ויקבור שבע בנות אחרות – מנשים אחרות

ולכן מבאר הרבי בשיחתו:

בחר רש"י מתוך שני הפתרונות שבמדרש

פתרון שבע-הבנות דווקא

ולא פתרון המלכויות

שבע מלכויות אתה מכבש ושבע איפרכיות מורדות בך

שהתרחשותם בו זמנית – בלתי-אפשרית

כי אין זה שכיח אשר מלך אחד

ילחום בבת-אחת ובו זמנית בשבע מלכויות ?

ובפרט

שבחלום השיבליים נאמר מפורשות

שכל השבע הטובות [הרוממות למלכויות הנכבשות]

“עולות בקנה אחד”

ולא בוו אחר זו

ועל כן הוזקק רש"י להביא את פתרון-החרטומים

ולהשמיט הפתרון השני שבמדרש

כי מזה נבין מה הפריע לחרטומים – לפתור כפשומו

ⓧ

עתה נותר לנו להבין

כיצד עקף יוסף בגאונות-פשוטה

את ההפרעה הזו?

האפשרות שהציע להם יוסף:

קבלת מנת-הלחם

של ההמונים **לא היתה מותנית** בכך שימולו
[אין גם עניין בכפיית 'מילה' על גויים]

אלא הסביר לעשירים

שכל ההצלחה האלוקית של פתרון חלום פרעה
והצלחת האגירה העצומה

באה רק בזכות שנבחר כ'איש אלוקים' מהול
להיות המשביר בר לכל הארץ

ומבלעדיו איש לא ירים את ידו ורגלו להיות 'משפיע בר' בעולם

[כדי לאסוף כל ה'ניצוצות' שבעולם תחת ידיו
– כהכנה לשליטת עם ישראל שיירד
למצריים]

אבל אם תסכימו ברצונכם להימול

אזי תוכלו גם אתם להיות במעמד 'משפיעי מזון'
תחת פקודי וכשלוחים שלי

אם לא תסכימו – לא אמנע מכם 'לקבל'

כמו אזרחי ארצות-הסביבה שבאו לשבור בר
אך לא תוכלו להשפיע

[ואם תנסו לספסר – תמצאוה רקובה!]

ולא היה להמונים ממי לקנות

כי יוסף לא פתח 'מחסני המדינה'

עד שתכלה תבואה מהמיגזר הפרטי

[כקיום החלום הנבואי: ונשכח כל השבע]

והם באמת לא הסכימו

ואמנם לא נימולו – לא היה כזה 'מבצע'
ולכן לא דיווחה עליו התורה

אחיו לא שמעו מעולם שהיתה דרישה כזו
לכן זיהו אותו בהיותו 'מהול'!

רש"י על בראשית פרק מא פסוק נו
(נו) על כל פני הארץ – מי הס פני הארץ **אלו**
העשירים (ב"ר): את כל אשר בהם – כתרגומו
די בהון עיבורא:

1. מדוע הוציא רש"י מקרא זה מ'פשוטו'
[שכולם רעבו ולא רק ה'עשירים']?
אדרבה! לעשירים יש מלאי למה ירעבו
המה דווקא?

הקדים רש"י וביאר:

(נה) ותרעב כל ארץ מצרים – (ב"ר) **שהרקיבה**
תבואתם שאזרו חוץ משל יוסף:

מאבק העשירים על עצמאותם הכלכלית:

המון העם

לא הוצרכו לאגור אוכל כלל, שהרי יוסף אגר
עבורם שבע שנות שובע והם 'מבוטחים'.

אבל העשירים בעלי הקרקעות והשדות
אגרו כל שבע השנים במחסניהם הפרטיים

במטרה-כפולה:

א. שלא להזדקק ל'חלוקה' של יוסף הזר

ב. וכדי לספסר בתבואתם ולהתעשר מההמונים

הם רצו להיות 'ספקי-הלחם'

במקביל לחלוקת יוסף מאוצרות-המדינה

לזאת התנגד יוסף!

וראה זה פלא התבואה העודפת

שאגרו העשירים לשם ספסרות – הרקיבה

הם חשדו ביוסף 'איש האלקים' שקילל תבואתם

על זה באו להתלונן אצל פרעה!

ובקשר לתועלת שב'מבצע-מילה' זה: מאחר
והיו 'עבדיו קנין כספו' חל על יוסף חיוב
למולם [ותמיד אמר להם] אלא שעתה היה לו
קלף מיקוח ל'כופם'.

התמיהות שנתרו עדיין :

1. היתכן שעם שלם הסכימו לימול בכפייה?
ולא התמרדו נגד המושל הזר?
2. מדוע אין בתורה כל איזכור לאירוע כה
מדהים של מיליוני 'גרים'...?
3. האמנם לא שמעו אחי-יוסף על מבצע כה
מרעיש? עד השתכנעו ביהדותו כי 'נמול'.
4. ואם שמעו זאת: כיצד לא הבינו מדרישתו
מדרישתו זו - שזה אחיהם האובד יוסף?!
5. האמנם 'אזרחים' הכפופים למושל, דין
'עבדים קנין כספו' להם?! כיצד התלוננו
עליו ולא אבו להישמע לו?..
6. והלא רק בסוף שנת הרעב השניה אמרו:

ספר בראשית פרק מז

(יח) ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית
ויאמרו לו... (יט) למה נמות לעיניך ... קנה אתנו
ואת אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו
עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה
לא תשם:

7. והשאלה הכי מעיקה: מדוע רש"י אינו מתייחס לכך
התמיהות הללו הנובעות מכשונם של מקרא?!

ננסה גישה נוספת בנושא:

(נו) והרעב ה'יה על כל פני הארץ ויפתח
יוסף את כל אשר בהם וישבר למצרים
ויחזק הרעב בארץ מצרים:

